

Folketingets Socialudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2025 - 408

Doknr.
967009

Dato
14-03-2025

Folketingets Socialudvalg har d. 20. januar 2025 stillet følgende spørgsmål nr. 361 (alm. del) til social- og boligministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Charlotte Broman Mølbæk (SF).

Spørgsmål nr. 361:

"Mener ministeren, at det er rimeligt, at mennesker med autisme eller andre psykiske diagnoser ikke kan få behandling, hvis de har været udsat for seksuelle overgreb? Der henvises til artiklen "33-årig blev misbrugt som barn – kunne ikke få hjælp, fordi hun har autisme" bragt på nyheder.tv2.dk den 17. januar 2025."

Svar:

Som jeg angav i mit tidligere fremsendte foreløbige svar på SOU alm. del spm. 361, er det et alvorligt svigt og traume, når børn og unge, herunder personer med autisme eller andre psykiske diagnoser, udsættes for seksuelle overgreb. Jeg er som social- og boligminister meget optaget af, at vi som samfund sikrer, at der er de rette behandlingsmuligheder til mennesker, som har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen og ungdommen, uanset om de befinder sig på autismspektret eller har psykiske diagnoser.

Jeg kan indledningsvist oplyse, at indsatser til voksne med senfølger efter seksuelle overgreb i barndom og ungdom varetages i flere forskellige sektorer. Det kan blandt andet være i behandling ved akut hjælp i sundhedsvæsenet, ved egen læge, behandling i psykiatrien, psykologbehandling efter en henvisning fra en læge og gennem kommunale og frivillige tilbud, herunder en række civilsamfundsorganisationer som bl.a. Center for Seksuelt Misbrugte, der tilbyder behandling til voksne med senfølger efter seksuelle overgreb i barndom og ungdom. Det skal bemærkes, at udgangspunktet for behandlingen varierer alt afhængig af, hvor borgeren henvender sig. Ved Center for Seksuelt Misbrugte tages der udgangspunkt i senfølgen, mens der i sundhedsvæsenet og psykiatrien tages udgangspunkt i den psykiske lidelse.

Jeg vil desuden henholde mig til, at Center for Seksuelt Misbrugte oplyser, at de har igangsat en proces med at afklare, hvem inden for gruppen af personer med autisme, der kan profitere af behandling af senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen og ungdommen hos Center for Seksuelt misbrugte.

Samtidig hæfter jeg mig ved, at Center for Seksuelt Misbrugte også oplyser, at når de vurderer, at de ikke er den rette behandlingsinstans for personen, der har senfølger, vejleder personen i at opsøge andre behandlende eller støttende

tilbud, eksempelvis i psykiatri, VISO/rådgivningstilbud, eller behandling og sociale støtteforanstaltninger i kommunerne.

I forhold til behandlingsmulighederne i sundhedsvæsenet og den regionale psykiatri har jeg indhentet bidrag fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet som oplyser, at:

”Der er altid tilbud om akut hjælp i sundhedsvæsenet ved akutoptstået sygdom eller tilskadekomst – det gælder også ofre for voldtægt og seksuelle overgreb, der har autisme, hvis der er behov.

Ofre for voldtægt og seksuelle overgreb kan altid rette henvendelse til sin alment praktiserende læge for at få hjælp. Dette gælder også mennesker med autisme eller andre psykiske diagnoser. Ved henvendelse vil den praktiserende læge vurdere og afgøre, om der er behov for, at offeret henvises til undersøgelse på fx sygehus med henblik på, at de nødvendige undersøgelser kan foretages. Alment praktiserende læger kan også tilbyde såkaldt samtaleterapi, hvis patienten kan have gavn af det.

Det er desuden muligt efter lægehenvisning at modtage behandling hos en psykolog, der kan tilbyde mere specialiseret psykologisk krisehjælp.

En person kan henvises fra sin alment praktiserende læge til behandling hos en praktiserende psykolog, der har tilsluttet sig gældende overenskomst mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og Dansk Psykolog Forening. Psykologordningen er målgruppebaseret, og man kan efter lægefaglig vurdering henvises til psykologbehandling, hvis man falder ind under en af de i alt 11 henvisningsgrupper. Inkluderet i de i alt 11 henvisningsgrupper er bl.a.:

- Personer, der har været ofre for røveri, vold eller voldtægt
- Personer, der inden de er fyldt 18 år, har været ofre for incest eller andre seksuelle overgreb.

For personer, der har været ofre for røveri, vold eller voldtægt, gælder det, at lægehenvisningen ikke kan ske senere end 12 måneder efter hændelsen, der er årsag til henvisningen. Dette gælder dog ikke for personer, der, inden de er fyldt 18 år, har været ofre for incest eller andre seksuelle overgreb.

Efter henvisning fra egen læge ydes et tilskud på 60 pct. af psykologens honorar på op til 12 konsultationer. Med finansloven for 2025 blev det dog aftalt at afskaffe egenbetaling til psykologbehandling for ofre for røveri, vold og voldtægt. Denne ændring forventes at kunne træde i kraft den 1. juli 2025.

Slutteligt kan det bemærkes, at de regionale centre for voldtægts ofre er et tværfagligt behandlingstilbud til unge og voksne, der har været udsat for voldtægt, forsøg på voldtægt eller andre former for seksuelle overgreb. Centrene modtager både akutte henvendelser og senhenvendelser.

Det er en regional kerneopgave at sikre tilrettelæggelsen og driften af sundhedsvæsenet, herunder at ofre for voldtægt og seksuelle overgreb har adgang til behandling på de regionale centre for voldtægts ofre.”

Jeg har desuden indhentet bidrag fra Social- og Boligstyrelsen, som supplerende kan oplyse, at:

”Det er kommunen, der har ansvaret for at tilbyde såvel den almindelige som den mere specialiserede rådgivning til børn, unge og voksne med handicap.

Såfremt kommunen ikke har den tilstrækkelige ekspertise, kan kommunen hente hjælp hos Den Nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation (VISO), som yder gratis vejledende specialrådgivning i de mest specialiserede enkeltsager på social- og specialundervisningsområdet.

Personer med autisme eller andre diagnoser, som ikke kan få specialrådgivning i kommunen, og som afvises af Center for Seksuelt Misbrugte, kan søge rådgivning hos VISO. VISO kan rådgive borger og kommune i at tilrettelægge en socialfaglig indsats inden for servicelovens område til personer med senfølger efter seksuelle overgreb. Derudover tilbyder VISO individuelle rådgivningsforløb til pårørende og borgere, herunder borgere med senfølger og eventuelle øvrige diagnoser. Rådgivningsforløb gennem VISO vil have fokus på, hvordan borger kan håndtere sine udfordringer i dagligdagen. I fald, at der samtidig er iværksat indsatser efter serviceloven, vil der blive taget højde herfor i rådgivningsforløbet, eksempelvis i form af rådgivning til støttepersoner omkring borgeren. Det skal understreges, at VISO ikke tilbyder behandling og derfor ikke kan erstatte behandlingstilbud fx i Center for Seksuelt Misbrugte (CSM).

Vurderes det at borgeren har behov for behandling, vil VISO henvise borgeren til at kontakte læge og kommune.”

Jeg kan henholde mig til svar fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Social- og Boligstyrelsen.

Jeg vil i øvrigt henvise til, at kommunerne efter servicelovens § 102 har mulighed for at visitere borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer til tilbud af behandlingsmæssig karakter til borgere. Det er en betingelse, at det er nødvendigt med henblik på at bevare eller forbedre borgerens fysiske, psykiske eller sociale funktioner, og dette ikke kan opnås gennem de behandlingstilbud, der kan tilbydes efter anden lovgivning.

Jeg vil afslutningsvist bemærke, at det er min klare forventning, at regioner, kommuner og andre aktører på området i nødvendigt omfang samarbejder om indsatsen over for borgere, der har senfølger efter seksuelle overgreb, uanset om de pågældende borgere har en psykisk funktionsnedsættelse som fx autisme eller andre psykiske diagnoser.

Med venlig hilsen
Sophie Hæstorp Andersen
Social- og boligminister